

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Stabilirea dobânzilor și înlăturarea cametei. — Situația. — Calcularea impozitului mobilier în cazul când impozitul este suportat de debitor. — *Cronică:* Reducerea taxei scontului. Consiliul superior economic. Un credit agricol internațional. Societatea națională de Gaz Metan. Exportul grâului.

Stabilirea dobânzilor și înlăturarea cametei.

M. S. Regele a semnat următorul decret, care a apărut în „Monitorul Oficial”, Nr. 102 din 5 Mai 1938.

Art. 1. — Dobânda legală anuală se stabilește la unul la sută (1%) în afaceri civile și doi la sută (2%) în afaceri comerciale, socotite peste scontul Băncii Naționale a României.

Când debitorul este ținut să plătească o dobândă fără ca aceasta să fie fixată prin act, el va plăti dobânda legală.

Debitorul care cu rea credință a cauzat, prin întârziere în executarea obligațiilor, un prejudiciu creditorului său, va putea fi obligat să plătească, pe lângă interesele moratorii, și daune interese distincte.

Art. 2 — Dobânda convențională anuală nu poate întrece 4% peste taxa scontului Băncii Naționale a României; în viitor ea va fi stabilită în raport cu taxa scontului Băncii Naționale a României, ori de câte ori nevoia o va cere. Ea se va putea determina pe un anume timp și pe osebite regiuni ale țării.

O comisie pentru determinarea dobânzilor maxime.

Această dobândă va fi maximă. La stabilirea ei, se va putea lua și avizul cu caracter consultativ al unei „Comisiuni pentru determinarea dobânzilor maxime”, compusă din:

Un reprezentant al Uniunii Cămelor de agricultură;

Un reprezentant al Uniunii Cămelor de muncă;

Un reprezentant al Cooperației;

Un reprezentant al Uniunii Cămelor de comerț și industrie;

Un reprezentant al Consiliului superior bancar;

Un reprezentant al băncilor din Capitală;

Un reprezentant al băncilor din provincie;

Un delegat al ministerului economiei naționale;

Un delegat al Băncii Naționale; delegatul B. N. R., va fi prezidentul comisiei.

Tabloul dobânzilor convenționale maxime se va publica în Monitorul Oficial sub îngrijirea Băncii Naționale a României.

Orice instituțiune de credit va fi obligată să afișeze acest tablou în mod vizibil în localul său, sub sancțiunea unei amenzi dela 10—50.000 Lei.

Art. 3. — Prin dobândă se înțelege nu numai sumele plătite în bani, dar ori

și ce alte prestațiuni sub orice titlu sau denumire la care debitorul se obligă drept echivalent al folosinței capitalului socotit în numărare. În cazul când dobânda nu este fixată în bani, prestațiunile se vor evalua la prețurile din momentul contractării împrumutului. Deasemenea în dobândă se cuprind și orice alte obligațiuni accesorii ca: cheltuieli ce nu sunt necesare sau sunt disproporționate cu serviciile făcute, comisioanele de deschidere, de manipulare sau de prelungire a creditului, precum și onorariile de avocați, cu excepția acelor de executare, calculate conform tarifului minimal.

Nu intră în calculul dobânzei: taxele de timbru și înregistrare aferente operațiunii, costul timbrelor de schimb, cheltuielile efective pentru asigurarea sau conservarea garanțiilor, precum și comisioanele ce nu sunt disproporționale cu serviciile făcute.

Art. 4. — Plata anticipată a dobânzilor nu poate avea loc decât pe maximum 6 luni. Dobânda astfel încasată rămâne bine dobândită creditorului, indiferent de variațiunile ulterioare.

Art. 5. — Invoirea prin care de mai înainte sau cu prilejul încheierii unei convențiuni civile sau comerciale, cu excepția contractului de cont curent, se va prevedea dobânda la dobânzile datorate pe un an sau pentru mai puțin, ori mai mult de un an, sau la alte venituri viitoare, se va declara nulă, iar delictul intră în prevederile acestei legi. Totuși dobânda datorată pe un an se poate capitaliza și produce dobândă, dacă se încheie ulterior o convențiune specială în acest sens sau dacă face obiectul unei cereri în judecată.

Saneșiuni.

Art. 6. — Acela care într-o convenție civilă sau comercială, acordând sau prelungind un împrumut, va primi sau va stipula, pentru sine sau pentru altul, prin însuși actul de împrumut, prin act separat, prin act deghizat sau în orice alt mod, o dobândă convențională superioară celei fixată în modul arătat prin această lege, săvârșește delictul de camătă și se va pedepsi cu închisoare dela 2 luni până la 2 ani și cu amendă dela 10—50.000 Lei.

În caz de circumstanțe atenuante, instanța de judecată nu va putea reduce pedeapsa sub 10.000 Lei amendă.

Se exceptează dela dispozițiile prezentei legi contractul de împrumut maritim (art. 601—615 c. com.).

Art. 7. — La aceiași pedeapsă va fi supus acela care, în orice alt contract de împrumut formal sau deghizat, va primi sau va stipula pentru sine sau pentru altul, avantajii cari sunt în așa depășire față cu valoarea prestațiunii date sau făgăduite, în cât întrec cu cel puțin un sfert prețul curent sau justul preț al celorlalte prestațiuni.

Art. 8. — Când infracțiunea prevăzută de art. 6 și 7 s'a săvârșit în numele unei persoane juridice, pedeapsa se va aplica celor ce au aprobat încheierea afacerii.

Dacă delictul s'a săvârșit de un procurist sau un mandatar, pedeapsa se va aplica atât acestuia, cât și celor în numele cărora și cu știrea cărora delictul a fost săvârșit.

Membrii consiliului de administrație sau de conducere și organele de control ale societății comerciale, precum și directorii de serviciu, vor fi pedepsiți cu amendă prevăzută mai sus, dacă se va dovedi că delictele arătate sunt datorate unei grave neglijențe din partea lor.

Convenția pe temeiul căreia orice amendă pronunțată împotriva persoanei fizice va fi preluată de persoana juridică este nulă.

Art. 9. — La aceiași pedeapsă ca cei vizați la art. 6 și 7 vor fi supuși:

Acei care cedează o creanță uzurată sau acei care cu știință o dobândesc pentru a o valorifica.

Acei care cu știință servesc ca mijlocitori la comiterea delictului.

Procuratorii sau mandatarii unei persoane fizice sau juridice, cari au tratat o afacere uzurată, cu condiția ca acel contract să se fi încheiat.

Art. 10. — În cazurile când delictele prevăzute la art. 6, 7 și 9 s'au comis în una din următoarele circumstanțe:

1. În timpuri de grave crize economice; 2. provocând o daună de o deosebită importanță; 3. un mare număr de

persoane au suferit pagube grave; 4. prin simularea cametei, afacerii; 5. de un funcționar public sau preot al unui cult recunoscut de stat; 6. de un împrumutător profesionist sau de o persoană care anterior a fost condamnată pentru același delict; 7. de o persoană a cărei condițiune economică-socială este evident superioară celei a victimei; 8. în dauna unor persoane aparținând claselor agricole sau muncitorești; 9. în dauna unui minor, a unui interzis sau unui pus sub consiliu judiciar; închisoarea va fi de la 6 luni la 3 ani și amenda de la 20.000—100.000 Lei, atrăgând după sine și pierderea drepturilor politice.

În caz de circumstanțe atenuante, instanța de judecată nu se va putea cobori în aplicarea pedepsei mai jos de 20.000 Lei minimul de amendă.

Art. 11. — Judecata va proceda la reducerea în limitele legale a dobânzilor sau foloaselor de camătă percepute sau stipulate, ordonând restituțiunea acelor dobânzi sau avantajii ilegale percepute cu dobânzi legale la aceste sume datorate din ziua plății sau a dobândirii lor, deasemeni va putea dispune imputarea lor asupra dobânzilor viitoare sau asupra capitalului.

Acte nule de drept.

Dacă s'au stipulat dobânzi cari întrec maximul stabilit în modul arătat prin această lege, pentru tot ce depășește obligațiunea este nulă de drept. Actele cuprinzând stipulațiuni de dobânzi superioare maximului fixat, nu vor putea fi autentificate.

Actele cuprinzând stipulațiuni de dobânzi superioare maximului prevăzut, vor fi întabulate sau prenotate, cu adăugirea că dobânzile se înscriu la maximum admis prin prezenta lege.

Art. 12. — Dispozițiunile acestei legi se aplică și dobânzilor de orice fel prevăzute în actele existente pentru timpul ce decurge de la publicarea acestei legi.

Art. 13. — Contractele de vânzare cu pact de răscumpărare și anticreză ce se vor încheia între părți, după data publicării legii de față sunt nule de drept, iar dispozițiunile art. 1371—1387 incluziv c. civ. art. 1697—1703 incluziv c. civ. și

art. corespunșătoare din codurile civ. în vigoare în teritoriile unite, se abrogă.

Art. 14. — În contractele sinalagmatice cuprinzând pactul comisoriu expres, cu clauza că pretențiunile uneia din părți rămân definitiv dobândite celeilalte părți în caz de inexecuțiune, partea ce le-a primit va putea fi obligată judecătorește în caz de reziliere a contractului să le restituie în măsura în care întrec dauna suferită sau lipsa de folosință a obiectului prestat, fără ca totuși restituțiunea să întrecă trei sferturi din prestațiunile primite.

Cine pune în aplicare acțiunea publică.

Art. 15. — Acțiunea publică pe temeiul acestei legi se pune în mișcare fie de ministerul public, fie la cererea Consiliului superior bancar, fie la cererea părții vătămate, care își va putea formula prin aceeași acțiune pretenția sa pentru exces de dobândă.

Reclamațiunea penală a debitorului nu suspendă în această materie cursul unei acțiuni civile sau materiale.

Acțiunea civilă sau comercială a debitorului pentru reducerea dobânzilor stipulate ilegal ori pentru restituirea celor ilegal percepute, nu va putea fi conexată cu acțiunea creditorului și ele vor fi judecate separat.

Orice mijloace de probațiune sunt admisibile pentru a dovedi infracțiunile la această lege.

Instanța competentă a judeca acțiunea penală introdusă pe temeiul acestei legi, este judecătoria locului unde s'a săvârșit infracțiunea.

Orice act de procedură privitor la judecarea reclamațiunei penale introduse pe temeiul acestei legi, este scutit de timbru.

Hotărârea definitivă de condamnățiune se va publica într'un ziar răspândit pe cheltuiala celui condamnat.

Art. 16. — Toate dispozițiunile contrarii din legile în vigoare se abrogă.

Expunerea de motive.

Proiectul pentru stabilirea dobânzilor și înlăturarea cametei e însoțită de o largă expunere de motive, din care spicim :

Refacerea și propășirea economică a unei țări nu se poate înfăptui fără credit testin.

Creditul ieftin este marea forță care a dat putința inițiativă și progresului tehnice în țările apusene, să creeze și să desvolte, la proporții uriașe, puterile de producție și comerț ale popoarelor în toate domeniile.

Fără credit ieftin ori cât de perseverentă ar fi fost inițiativa creatoare și oricât de iscusită tehnica științei, nu s'ar fi putut realiza formidabila dezvoltare a industriilor, puterea intensivă a producției agricole, vehicularea spontană a schimburilor prin mijlocul comerțului, înzestrarea țărilor cu atâtea lucrări civile și nici proporțiile de înzestrarea armatelor astfel cum constatăm în multe țări.

În același timp, creditul ieftin este o frână la scumpirea prețurilor și deci a condițiilor de viață, problemă atât de importantă în orice țară.

Pentru satisfacerea acestei mari necesități naționale, Institutul de emisiune având adâncă înțelegere a superioarelor comandamente naționale, și-a redus taxa scontului de la $4\frac{1}{2}\%$ la $3\frac{1}{2}\%$, iar taxa lombardului de la 5% la $4\frac{1}{2}\%$.

Fără de această reducere, este firesc să scadă și dobânzile convenționale ce vor fi luate de bănci pentru împrumuturile civile sau comerciale pe baza următoarelor rațiuni:

În adevăr, prin modificarea legii cametei din 14 Aprilie 1933 s'a stabilit că dobânda convențională nu poate întrece 5% peste scontul B. N. R. La acea epocă scontul B. N. R. era de 6% .

La 14 Decembrie 1934 s'a redus taxa scontului B. N. R. de la 6% la $4\frac{1}{2}\%$ fără însă ca procentul de 5% admis pentru remunerarea băncilor prin modificarea legii cametei din 14 Aprilie 1933 să fie micșorat și el, percepându-se astfel ca dobândă curentă, $9\frac{1}{2}\%$, compusă din $4\frac{1}{2}\%$ scontul B. N. R. și 5% remunerarea băncilor.

Astăzi însă, când prin jertfele făcute de Stat și B. N. R. pentru asanarea băncilor, prin sporirea operațiunilor remuneratorii, pe care acestea le fac (operațiuni de devalize, de garanții, etc. în afară de cele curente bancare) putința lor de câștig s'a sporit, iar când Institutul de emisiune socotește ca un comandament național a reduce taxa scontului de la $4\frac{1}{2}\%$ la $3\frac{1}{2}\%$, nu poate rămâne ca remunerarea a băncilor același procent de acum câțiva ani, de 5% , ce se justifică și prin faptul că taxa scontului era 6% , ei trebuie redus la 4% reprezentând astăzi o justă remunerare a băncilor, față de reducerea de $2\frac{1}{2}\%$ puncte făcută de B. N. R. la taxa scontului său.

În chipul acesta, dobânda maximală convențională revine la maximum $7\frac{1}{2}\%$.

Această măsură este întemeiată pe o justă cunoaștere a situației tuturor băncilor, a sarcinilor lor de regie și a posibilităților lor reale de câștig precum și pe o conjunctură a pieței interne a capitalurilor care este favorabilă ei.

Îmbunătățiri aduse legii contra cametei.

Afară de o politică de credit ieftin ce inaugurem și consacram potrivit principiilor de mai sus prin acest înalt Decret Regal, mai aducem și următoarele îmbunătățiri legii contra cametei din 2 Aprilie 1931 cu modificările ei ulterioare.

Modificările esențiale aduse legii pot fi concentrate în jurul a trei idei: 1. O mai mare elasticitate în stabilirea dobânzilor convenționale, pe lângă scontul Băncii Naționale pe perioada de timp și regiuni; 2. Legiferarea delictului de camătă și la celelalte contracte de împrumut decât cele de împrumut bănesc; 3. Ocât mai eficace aplicațiune a legii.

În adevăr, sistemul actual al dobânzilor convenționale fixate aprioristic prin lege pentru o perioadă nelimitată de timp și fără distincțiune între diferitele regiuni ale țării mai mult sau mai puțin prospere, având ca limite de variațiuni doar taxa scontului B. N. R. nu s'a dovedit a fi în totdeauna dintre cele mai adecvate necesităților agricole, comerciale sau industriale, variabile în timp și spațiu.

Umplând o lacună a legii am precizat răspunsul la o întrebare discutată în trecutele lucrări parlamentare, adăugând la art. 3, că dobânzile constând în altfel de prestațiuni decât în bani, vor fi evaluate, pentru determinarea cazului de camătă, la prețurile din momentul contractării împrumutului.

Iar pentru a curma discuțiunea dacă în actualul text prin orice „alte prestațiuni“ se pot înțelege unele obligațiuni accesorii ca cheltuieli ce nu sunt necesare sau sunt disproporționate cu serviciile făcute, comisioane de deschidere, manipulare sau prelungire de credit, precum și onorariile de avocat, cu excepția celor de executare, calculate conform tarifului minimal cu care unele instituțiuni de credit înțeleg prea adesea ori să ascundă dobânzi, am tranșat această controversă în sensul afirmativ printr'un aliniat special cu caracter anunciativ.

Ne-am grăbit însă să precizăm în aliniatul următor, de astădată cu caracter limitativ, că nu intră în calculul dobânzei taxele de timbru și înregistrare aferente operațiunii, costul timbrelor de schimb, cheltuielile efective pentru asigurarea sau conservarea garanțiilor precum și comisioanele ce nu sunt disproporționale cu serviciile făcute.

*

Creditul a încetat de a mai fi o operațiune privată între un debitor în lipsă și un creditor cu mijloace; el este o funcțiune de interes public și național și ca atare trebuie îndrumat și apărat spre a putea fi mai bine folosit în concordanță și cu necesitățile economiei naționale.

Abrogarea legii concordatului preventiv.

Decretul-lege pentru abrogarea legii concordatului preventiv are următorul cuprins:

Art. 1. — Legea asupra concordatului preventiv, promulgată și publicată în „Monitorul Oficial” Nr. 149 bis din 10 Iulie 1929 cu modificările ce i-au fost aduse prin legea promulgată și publicată în „Monitorul Oficial” Nr. 146 din 4 Iulie 1930 și prin legea promulgată și publicată în „Monitorul Oficial” Nr. 246 din 20 Octombrie 1932, se abrogă.

Art. 2. — Rămân supuse mai departe procedurii și dispozițiilor legii concordatului preventiv, toate concordatele care până în ziua publicării prezentului Decret-Lege în Monitorul Oficial, au fost votate prin deciziunea luată de adunarea creditorilor în conformitate cu art. 19 din legea concordatului preventiv.

De asemenea rămân supuse procedurii concordatului preventiv și cererile de concordat admise în principiu, dacă debitorii respectivi se obligă prin declarația scrisă făcută la Grefă în termen de 10 zile dela data promulgării acestui Decret-Lege să plătească cota concordatară care nu poate fi mai mică de 75% din creanțele chirografare, într'un termen de cel mult trei ani și în rate care în mod obligator vor fi egale și trimestriale.

Art. 3. — Instanțele de judecată nu vor mai putea acorda termene de grație în baza art. 47 din legea concordatului preventiv, nici la concordatele care la punerea în aplicare a acestui Decret-Lege se găsească definitiv omologate.

Art. 4. — Dela data prezentului Decret-Lege, reintră în vigoare dispozițiile art. 834—844*) din codul comercial din vechiul regat referitoare la moratoriu, abrogate prin legea concordatului preventiv.

Aplicarea acestor dispozițiuni ca și a aceloră din art. 845—865*) acelaș cod care se referă la concordatul post-falimantar, se extinde pe cuprinsul întregii țări.

Art. 5. — Dispozițiunile din legea concordatului preventiv referitoare la convocarea creditorilor, la verificarea creanțelor și la votul creditorilor, se vor aplica mai departe în cazul cererilor pre-

văzute de art. 50 al legii lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934.

Expunerea de motive.

Legea pentru abrogarea legii concordatului preventiv este însoțită de o expunere de motive din care cităm:

În perioada de după războiu, corespunzătoare epocii inflaționiste, în care se realizau cu multă ușurință importante beneficii în domeniul activității comerciale, am asistat la apariția unui mare număr de firme comerciale individuale sau sociale în toate orașele țării; astfel am văzut improvizându-se foarte multe întreprinderi comerciale înjghebate de persoane care nu aveau nici o pregătire și nici o pricepere în această delicată ramură de activitate românească.

A fost destul însă ca să izbucnească criza economică pentru ca aceste întreprinderi improvizate la un moment dat, să se prăbușească, atrăgând în căderea lor și întreprinderi comerciale vechi cu reputație bine cunoscută.

În fața acestei grele situațiuni a comerțului românesc, legiuitorul din acel timp a recurs la legea concordatului preventiv, în credința că printre comercianții loviți de criză se află foarte mulți cari, prin onestitatea lor merită a fi scutiți de dezastrul falimentului, asigurându-se totodată creditorilor chirografari realizarea unei importante cote din creanțele lor.

Aplicarea legii concordatului preventiv în decurs de 8 ani, a învederat cu prisosință că rezultatele scontate de legiuitor au fost departe de a fi atinse.

Ne-am fi așteptat ca beneficiul legii concordatului preventiv să fie invocat de numeroși comercianți și ca măsurile de asigurare și precauțiune luate de legiuitor pentru ca beneficiul acestei legi să folosească numai comercianților onști, să-și fi atins scopul.

Efectele au fost contrarii.

Legea concordatului preventiv de o utilitate relativă în timpul crizei bancare, a devenit azi un important obstacol pentru obținerea creditului pe piața comercială.

Am exceptat dela abrogarea legii concordatului preventiv, cererile de concordat admise în principiu și votate de adunarea creditorilor și care, în caz de omologare definitivă, urmează a fi respectate în ceea ce privește cota fixată, termenul și modalitățile de plată.

În ce privește cererile de concordat admise numai în principiu la data promulgării acestui Decret-Lege, pentru a veni în ajutorul comercianților respectivi, s'a menținut pentru aceste cereri aplicarea mai departe a legii concordatului preventiv.

*) În numărul viitor vom publica art. 834—865 din Codul com. român.

tulul preventiv, cu condiția pentru debitorii de a declara în scris la Grefă, în termen de 10 zile, că se obligă a plăti cota concordatară, care, în caz că prin cererea lor a fost fixată sub 75% să fie majorată la minimum 75% din creanțele chirografare, în termen de cel mult trei ani, iar ratele concordatate vor fi în mod obligator egale și plata se va face trimestrial.

Rămâne bine stabilit că cererile de concordat admise și în contra cărora creditorii au făcut opozițiile conform art. 27 se vor judeca mai departe conform legii concordatului preventiv.

În ce privește însă cererile de concordat respinse de Președinte pe baza art. 4 din legea concordatului preventiv se vor încheia chiar dacă debitorii au făcut apel în termen legal la ordonanța de respingere.

Se suprimă pentru concordatele care beneficiază conform art. 2 din Decret, de dispozițiile legii concordatului preventiv, termenul de grație prevăzut de art. 47 din acea lege.

Întru cât prin legea de lichidarea datorilor agricole și urbane se reglementează un caz special de concordat prin art. 50, toate cererile făcute pe baza acestui articol, care se găsesc pendinte în fața instanțelor judecătorești, rămân a fi soluționate mai departe în conformitate cu dispozițiile articolului respectiv, și deci în cadrul acestor cereri se vor aplica mai departe dispozițiile din legea concordatului preventiv la care se referă articolul în chestiune.

În sfârșit, întru cât înainte de legea concordatului preventiv exista în Basarabia instituția moratorului, abrogată prin legea concordatului preventiv, iar în Ardeal și Banat exista un concordat preventiv care a fost abrogat prin Jurnalul Consiliului de miniștri din 12 Martie 1925, prin efectul articolului ultim al prezentului Decret-Lege am extins atât procedura moratorului, cât și procedura concordatului post-falimentar din codul comercial al vechiului Regat și în provinciile alipite.

Situația.

Ne bucură faptul, că suntem scutiți să mai vorbim la rubrica aceasta de chestii „politice”, prin noua orânduire a țării. Peste propunerea ce ne-am făcut-o dela început, de a discuta numai chestiuni economice pure, de multe ori, ne-am văzut siliți să ne abatem și să stăruim asupra unor evenimente politice cu repercusiuni în viața economică, evenimente cari prin natura lor absorbau atențiunea generală a țării, care se lasă ușor furată și pasionată de elementul care este: „politica”.

În sfârșit, s'a terminat cu politica și bine s'a făcut.

Chestiunea asta o discutăm în principiu, iar politica dela noi prin felul și modul cum se făcea, era o mare rușine pentru țara noastră. Nu vom aminti nimic din situația anterioară, ci facem constatarea că dispariția elementului „politică” e un mare bine pentru toată lumea. Dar mai cu seamă pentru țărani, cari încep abia acum ași vedea cinstit și demn de trebuirile și nevoile gospodărești.

După aceste precizări trecem la subiectul rânduilor de față.

Sărbătorile Invierii ne-a prilejuit câteva zile de odihnă în mijlocul țăranilor, într'o comună rurală din apropierea Sibiului.

Prima constatare: nu se mai face politică la sate. Țăranii nu mai sunt învrăjbiți și nu se mai ceartă pe la cârciume, deoarece „nădrăgarii” nu le mai plătesc băutura în schimbul votului. Îi preocupă starea câmpului, a timpului și prețul târgurilor. Mai îngrijorați par de întârzierea prea mare a căldurei. Prea a fost lungă iarna și nutrețul din șop s'a cam terminat, iar din cauza răcelii nici iarba în câmp nu a crescut.

Astea sunt durerile lor mai arzătoare. Nici o grijă de politică.

Dar mai e ceva, lipsesc banii. Lipsește creditul. Micile bănci dela sate nu pot satisface cerințele de credit ale regiunii respective, chiar dacă siguranța plasamentului ar fi netăgăduită. Le lipsește capitalul. Depuneri noi nu se fac de loc, iar ratele conversiunii se încasează cu destulă greutate.

Refacerea băncilor dela sate, reînvierea creditului e o problemă de prim ordin pentru țara noastră.

Atențiunea celor în drept să se oprească asupra acestei probleme. Rezolvarea ei nu necesită sume extraordinare, dar să se dea atât cât e indispensabil pentru refacere.

ION OPRIS.

Calcularea impozitului mobilier în cazul când impozitul este suportat de debitor.

Ministerul Finanțelor, Direcțiunea Contribuțiilor Directe, Serviciul Contribuțiilor directe, prin circulara sa No. 31.474 din 19 Apr. 1938, dă instrucțiuni referitoare la calcularea impozitului mobilier în cazul când impozitul este suportat de debitor.

Iată instrucțiunile:

Impozitul mobilier lovește la sursă, fără distincțiune, orice venit provenit din capitalurile mobiliare. Veniturile taxabile sunt enumerate de art. 23 din legea contribuțiilor directe, iar cotele de impozit sunt fixate prin art. 22 din aceeași lege.

Cu toate că în materie de contribuțiuni directe principiul general este că plata impozitelor cade în sarcina creditorului, art. 28 L. C. D., vine să precizeze că în materie de impozit mobilier, chiar dacă s'ar prevedea prin contracte între părți clauze contrarii (cum ar fi aceia a plății impozitului în sarcina debitorului), aceste clauze sunt nule de drept.

Cotele de impozit, potrivit art. 22 se calculează asupra *venitului brut* realizat. Debitorii acestor venituri sunt obligați prin art. 25 să rețină din venitul brut realizat cotele de impozit prevăzute de art. 22 (impozit mobilier), art. 70 (adiționale) și art. 63 (supracota) pe care le va vărsa în Casa Statului în termenele legale.

Accentuăm că în conformitate cu dispozițiunile legii contribuțiunilor directe, cotele de impozit se aplică asupra venitului brut și se rețin de către debitor dela beneficiarul acestor venituri (creditor).

Sunt însă foarte numeroase cazurile când debitorul unor astfel de venituri supuse impozitului mobilier, plătește beneficiarului un venit net, iar impozitele în loc să le rețină dela creditor, le suportă însăși debitorul. Cele mai frecvente cazuri de acest fel sunt cele privitoare la dividende, tantieme și redevențe.

Asfel, adunările generale ale societăților pe acțiuni hotărăsc :

a) ca acționarilor să le distribue un dividend fix de *fiecare acțiune, societatea suportând impozitele respective* ;

b) membrilor consiliului de administrație să li se distribue drept tantieme anumite sume, întreprinderea obligându-se a suporta impozitele. Acelaș lucru se întâmplă cu redevențele : în special redevențele ce se plătesc de anumite societăți din țară beneficiarilor străini pentru brevete de invenție și patente de fabricație cărora niciodată nu li se rețin impozitele, ci se suportă de societatea debitoare prin eludarea dispozițiilor art. 28 L. C. D.

Este foarte important a se ști, cu ocazia încasării impozitului mobilier, dacă acesta a fost reținut dela creditor sau este suportat de debitor, pentru că în felul acesta rezultă importante diferențe de impozit cu care fiscul este păgubit.

Pentru completa Dvs. edificare și pentru o mai ușoară înțelegere a acestei probleme, vă dăm mai jos câteva exemple :

1. Calcularea impozitului în cazul când impozitele se rețin dela creditor :

Venitul 100 Lei, impozit mobilier 14%, Ap. națională 2%, drumuri 1%, supracotă 5%. În acest caz impozitele pentru venitul de Lei 100, sunt :

mobiliar	Lei 14.—
Apărarea națională	" 2.—
drumuri	" 1.—
supracotă (100 Lei minus $17 \frac{83 \times 5}{100}$)	" 4.—

Total impozit Lei 21.—

În consecință, din venitul de Lei 100, debitorul reține impozitele de Lei 21, pe care le varsă în Casa Statului, iar creditorului îi plătește suma de Lei 79, care constituie venitul net.

2. În cazul când debitorul plătește creditorului venitul net de 100 Lei, și deosebit plătește și impozitele pe care le suportă personal în loc de a le reține dela creditor :

Dacă impozitele se calculează ca mai sus, creditorul primind venitul net de Lei 100, iar fiscului vărsându-i-se impozitele de 21 Lei, este evidentă eroarea ce se face, căci de unde în primul caz beneficiarul primește 79 Lei și Statul încasează impozitele de Lei 21, în cel de al doilea caz beneficiarul primește suma netă de Lei 100 și fiscul încasează tot 21 Lei.

Pentru exactitatea calculului impozitelor trebuie avut în vedere că suma de Lei 100 în cel de al doilea caz — reprezintă venitul net, iar impozitele potrivit dispozițiilor legale se calculează asupra venitului brut. În consecință, trebuie mai întâiu să se procedeze la determinarea venitului brut. Pentru cazul de mai sus, venitul brut este de Lei 127. Dacă asupra acestui venit calculăm impozitele cu cotele legale, obținem :

14% Stat asupra venitului de	Lei 127=17.78	adică Lei 18.—
2% adiționale „Ap. Națională“	= 2.54	" " 3.—
1% drumuri	= 1.27	" " 1.—
5% supracotă		
(127 - 25 = $\frac{102 \times 5}{100}$)	= 5.25	" " 5.—
		<u>Total impozit Lei 27.—</u>

Prin urmare din venitul brut stabilit de Lei 127, se reține impozitul de Lei 27, care se varsă în Casa Statului, iar diferența de Lei 100 constituie venitul net care a fost fixat a se plăti creditorului.

Acelaș calcul se poate face cu toate cotele prevăzute de art. 22, însă, nu vom da atenție decât cotelor de 14 și 12% unde poate fi cazul a se comite erori de calcul prin suportarea impozitului de către debitor.

Pentru celelalte venituri taxabile cu cote mai mici (10—8 sau 5%), nu este locul a se lua măsuri aparte deoarece nu se va întâlni niciodată vreun caz în care impozitul să fie suportat de debitor.

Spre o mai ușoară determinare a venitului brut taxabil la mobilier în toate cazurile când impozitele sunt suportate de debitor, vă dăm mai jos următorii coeficienți cu care se vor înmulți veniturile nete cunoscute.

a) În cazul când creditorul — beneficiarul venitului — este o persoană fizică taxabilă și la supra-

cotă, coeficientul pentru determinarea venitului brut este 1,26823 dacă cota elementarului este 14% și 1,23839 dacă cota elementarului este 12%.

b) În cazul când creditorul, beneficiarul venitului, este o persoană juridică nesusceptibilă de plata impozitului supracotă conform art. 55 L. C. D., coeficientul pentru determinarea venitului brut este 1,20482 dacă cota elementarului este 14% și 1,17647 dacă cota elementarului este 12%.

APLICAȚIUNI.

a) Adunarea generală a unei societăți anonime a hotărât distribuirea unui dividend net de 80 Lei de fiecare acțiune; totalul acțiunilor fiind 10.000. Acțiunile se găsesc: 7000 în posesia diferitelor persoane fizice și 3000 în posesia unei societăți anonime.

Dividendul celor 7000 acțiuni, adică Lei 560.000 este taxabil la mobilă, adiționale și supracotă, iar dividendul celorlalte 3000 acțiuni, adică Lei 240.000, este taxabil numai la mobilă și adiționale.

Dividendul hotărât a se plăti fiind net, deci impozitele suportate de societatea debitoare trebuie să se procedeze mai întâi la determinarea venitului brut. Pentru aceasta, suma de Lei 560.000 se înmulțește cu coeficientul de 1,26823, iar suma de Lei 240.000 cu coeficientul de 1,20482 și se obține:

- a) Lei 560.000 × 1,26823 = 710.208 venit brut taxabil și la supracotă și
 b) Lei 240.000 × 1,20482 = 289.156 venit brut taxabil numai la mobilă și adiționale.

Calcularea impozitelor:

a) La Lei 560.000 net, respectiv 710.208 brut:

14% mobilă	Lei 99.429—
2% Ap. Națională	" 14.204—
1% drumuri	" 7.102—
5% supracotă	" 29.473—

Total impozite Lei 150.208 care

deducându-se din venitul brut de mai sus obținem exact dividendul net de Lei 560.000—.

b) La Lei 240.000 net, respectiv 289.156 brut:

14% mobilă	Lei 40.482—
2% Ap. Națională	" 5.783—
1% drumuri	" 2.891—

Total impozite Lei 49.156— care

deducându-se din venitul brut de mai sus obținem exact dividendul net de Lei 240.000—.

În consecință, pentru toate cazurile de acest fel vă veți servi de coeficientul de mai sus.

Pentru a ști cu ocazia taxării, dacă este vorba de venit brut sau net, veți pretinde ca în petițiunile ce vi se prezintă odată cu vărsarea impozitului mobilă să se menționeze în mod expres dacă impo-

zitele s'au reținut de la creditor, sau sunt suportate de debitor.

Deosebit de aceasta cu ocazia verificării întreprinderilor se va examina dacă declarațiile de vărsare au fost sincere și impozitele bine calculate, contrariu veți lua măsuri ca pentru diferența de impozite să se drezeze acte de contravenție pe baza art. 106 din legea contribuțiilor directe.

CRONICA.

Reducerea taxei scontului. Începând de la 5 Maiu a. c. Banca Națională a redus taxa scontului de la 4½ la sută la 3½ la sută, iar pentru împrumuturile de gaj de la 5% la 4½%.

Consiliu superior economic. Un decret regal apărut în ultimul timp a dat o schimbare fundamentală atribuțiilor Consiliului superior economic, astfel, acest Consiliu va fi un organism independent, de concepție și tutelă al vieții economice publice și private a țării. Până aci, era organul consultativ, cu atribuțiuni de oficiu de studii.

Președintele Consiliului superior economic dl C. Argetoianu fiind în străinătate, numai după înapoierea sa va apare decretul regal care va stabili în mod amănunțit atribuțiunile și codul general de activitate.

Un credit agricol internațional. Ziarul „Argus” din București în numărul său din 5 Maiu a. c. scrie că, Comitetul economic al Societății Națiunilor de la Geneva este în posesia unui interesant proiect de înființare a unui credit agricol internațional. Acest institut întemeiat cu fonduri din țări cu mari disponibilități de capital, ar urma să alimenteze institutele de credit agricol din țările mai sărace.

După informațiile ziarului din Capitală, e vorba de un proiect care în scurt timp va fi dus la îndeplinire. Deocamdată Consiliul economic al Societății Națiunilor își procură datele necesare din diferitele țări agricole. La noi va veni dl Louis Tardy, director general al Casei Naționale de Credit Agricol din Franța, pentru luare de documente.

Societatea Națională de Gaz Metan, a hotărât distribuirea unui dividend de 15 la sută, sau 63 Lei și 39 bani de fiecare cupon. Beneficiul net total a fost de Lei 33.757.000—.

Eportul grâului. Din recolta de grâu a anului 1937 s'au exportat până în prezent circa 80 mii de vagoane. Din evaluările făcute s'a constatat că disponibilul de export este de 120 mii vagoane grâu. La Ministerul de agricultură se cercetează care mai sunt disponibilitățile actuale de grâu pentru export.